

A nagylakiak szlovák táncokat jelentkeztek a VII. országos kultúrverseny legutóbbi szakaszán. Szimpós népviseletbe öltözött lányok és fiúk ropták a táncot.

A bukaresti Opera- és Balettszínház sikere Párizsban

A francia sajtó május 23-án ismét nagy elismeréssel írt a bukaresti Opera- és Balettszínház Párizsban vendégszereplő együttesének előadásairól. Bernard Gavoty, a neves zeneíró (egy George Enescu-ról szóló könyv szerzője) Clarenton írást írt a következőkért: a Le Figaróban: „A zenekar Mihai Brediceanu vezényletével különleges képességeiről tett tanúbizonyítást, az énekesek pedig valamennyien kiválóak. David Onanias gazdagon árványt barionja erőteljesen kidomborítja Odüsszeusz alakját. A kiváló énekes tökéletes hatást kelt”. A kritikus elismeréssel írt Ioan Hvo. rov, Zenaida Paly, Dan Iordanescu és Valentin Todorian kiváló alakításáról.

Marcel Schneider az alábbiakat írta a Combatban: „Mihai Brediceanu mestersen vezényelte a fegyvermozgásokat. A kórus kitűnő, nem kevésbé az egész együttes, amelyből különösen kiemelkedik David Onanias, az egyaránt nagyszerű színes és énekes, valamint Ioan Hvo. rov és Iordanescu. A színpadon Amneris alakját ismert Elena Corneli, a Sfinx szerepét pedig Zenaida Paly játszotta sikeresen. Roland Laub díszetelt, amelynek fényhatásokkal helyettesítik a festett díszleteket, díszretré méltóak. Rendkívül érdekesek voltak a ködöt és a vihart érzékelítő fényhatások. Érdekfűtő.

A hősi harc éposza — „Doftana leomlása”

Az illegális kommunista hőseinek, a hírhedt Doftana erőd beborítójának borzalmas, de ugyanakkor tanulságos, helytállóan olyan gazdag napjai nemcsak regényíróinkat, költőinket és képzőművészeinket ihlették meg, hanem a hazai zeneszerzőket is több nagyszabású mű megírására buzdították. Doftana a zászló tulajdonosa, Sarchi-zov: Hősök sírján. Bughici: Fl. limon Sirbu és Emilek és című művel, csak egy kis részét alkotják az új román zeneirodalom e témával foglalkozó szerzeményeinek.

Vasárnap, május 26-án, este 8 órai kezdettel az aradi Filharmonia Nicolae Brinzeu karnagy vezényletével bemutatja Alfred Mendelssohn Doftana leomlása című szimfonikus költeményét. A szimfonikus zenekar sokrétű és változatos formanyelvén a zeneköltő megszólaltatja azok emlékeit, akik nem tudták máséknál, csak igaz emberként élni, akik tiltakoztak, fellázadtak a szolgálat, a nyomor és megaláztatás könnnyel és vértel áztatott világá ellen. A mű egy tényleg élesen kidomborított kép, szerkesztéssel idézik a régi világ uralgóinak elvetemültségét.

HOL SZÓRAKOZUNK

Vasárnap délután

Országos városkerületi és Arad környéki kultúrthorban rendeznek kultúrelőadást, részint saját kultúrport, másrészt pedig vendégváltás közreműködésével. A moszói-lelpi, valamint a Vladimirescu kultúrházokban vasárnap délután a helybeli kultúrosok mutatnak be művészi műsorszámokat, amelyet vidám tánc követ. A Vremuri Noi termében vasárnap délután 10 órai kezdettel a 7. aradi kultúrház látogat, ahol vasárnap este 7 órai kezdettel előadást tart. A November 7 gyárak pedig a November 7 gyárak pedig a szemléltető kollektívistákat keresik fel és szórakoztatják.

A vasutasok fúvószenekara

szórakoztatja vasárnap késő délután a Maros parton sétálók. A folyóparti sétányt ugyan. Is ilyenkor igen sokan keresik fel és így már többéves hagyomány.

mánná vált, hogy különböző fúvószenekarok szolgálatát a szórakoztató zenét.

A tánc kedvelő fiatalok

részre rendeznek táncos estéket szombaton a vasutasok klubjában. A kelemen szórakozást legelőst estét írta máris igen nagy az érdeklődés.

Vasárnap, május 26-án, 10 óra 30-kor, „In tara lăudărilor” és „Măsură” című műsora.

A SZÍNHÁZ bemutatja

SZOMBATON, május 25-én este 8 órakor: Caleasca de aur. VASÁRNAP, május 26-án, délután 4 és este 8 órakor: Caleasca de aur.

A nyári táborok megszervezése a hegyes- és dombos vidéken

Rajonunk kollektív gazdaságában az utóbbi évek folyamán mind jobban meghonosodik az állatok hegyvidéki nyári legelőre való kiutalása. 1961-ben rajonunkból még csak 3 kollektív gazdaság küldte el növénydél-állatát hegyi legelőre. 1962-ben már 18 gazdaságból 2212 növénydél-állatot küldtek el 2312 juh-ot, 1000 szarvasmarhát és 2312 juh-ot küldtek Resica, Bozovics és Karanbeles hegyi legelőre.

A nyári hegyi legelőre elsősorban az egy évet meghaladó növénydél-állatokat küldik, amelyek május végétől, június elejétől egész őszig a hegyi dűs legelőken tartózkodnak. A hegyi legelőre való kiutalás jelentősége abban áll, hogy ezen a vidéken az állatok jobban fejlődnek, erősödnek, ugyanakkor a gazdaságok nagymennyiségű zöldségterméket takaríthatnak meg. Megtakarítás érhető el a munkagépekkel is, mivel idehaza a gazdaságokban egy gondozónak 20–25 növénydél-állatot gondozni kell, elvégeznie a hegyi legelőn 40 állatot is könnyűszerrel gondozhat. Ezért a hegyi legelőket előnyösen is kiemelt figyelmet kell fordítani rájuk. A hegyi legelőket kiemelt figyelmet kell fordítani rájuk, ha megemlítjük, hogy a fentiek kollektív gazdaság 1962-ben 174 darab növénydél-állatot küldött a Semele-i hegyekre. Az állatok június 6-tól szeptember 2-ig voltak nyári táborban. Ezidő alatt egész kismennyiségű szeszterakarmányt fogyasztottak és mégis 6900 kiló szulgyarapodással tértek haza, ami azt jelenti, hogy 3 hónap alatt féljénként több, mint 40 kilóval gyarapodtak. Hasonlóan jó eredményeket értek el az elmúlt évben a kisiratos, orcsfalvi és más kollektív gazdaságok is.

A hegyi legelőken való állattartás sikeressége elsősorban a jó szervezéstől függ. Ott, ahol idejében megterítették a szükséges előkészítőket a nyári táborozásra, jó eredményeket értek el. Nem mondható el ugyanez azokról a gazdaságokról, melyek nem tördtek azzal, hogy a nyári táborozás helyén megfelelő szálláshelyet, karámot készít. A senek a gondozók és az állatok számára és nem gondoskodtak arról, hogy az állatokat mielőtt nyári táborba küldik, idehaza huzamosabb időn át hozzászoktassák a szabad levegőhöz, stb.

Idén a nyári táborozást sokkal nagyobb körültekintéssel szervezték meg, nagy figyelmet fordítottak arra, hogy már a kezdet kezdetén kiküszöböljék az elmúlt években tapasztalt hiányosságokat. Így már április hónapban felvizsgálták és ki-ozították a gazdaságok között a legelőket. Figyelembe vették a területet károsítókat, hogy melyik gazdaság mennyi állatot kíván a hegyi legelőre küldeni. Minden gazdaság idejében megkötötte a szerződést, majd hozzájárult a szükséges fényletek, karámok elkészítéséhez, a vizet, látás biztosításához, stb.

A táborok elkészítésével párhuzamosan megkezdődött az állatok aklimatizálása és oltása is. Ugyancsak gondoskodás történt arról is, hogy az állatok nyári táborozásához olyan gondozókat jelöljenek ki, akik szeretettel és hozzáértéssel gondozzák az állatokat. Ennek érdekében, hogy ezek a kollektívisták megismerjék a legelőt és technikáját, valamint más tényezőket, amelyek a nyári táborozás alkalmával a dőnek, három napos kiképzésben részesültek.

A legelők javításának kérdését szem előtt tartva a kollektív gazdaságok vezetői taná-

csainak. Ennek érdekében első sorban el kell végezni a legelő tisztítását a tövisektől, valamint más káros növényektől, s a legelőket legalább 50 százezer kán el kell venni a fogas- ló. Össze kell gyűjteni a trágyát, hogy el tudják venni a legelő talajának javítását. A legelőt fel kell parcellákra osztani, hogy a legelőt szakaszosan végezhessék.

Idén rajonunkból hegyi legelőre Resica, Karanbeles, Lippa és Borosjenő rajonokba mintegy 4770 növénydél-állatot küldtek összesen 24 kollektív gazdaságból. Az állatok nyári táborba való kiutalása június 1-én kezdődött. A nyári táborozás a kollektív gazdaságok számára igen hasznos. Nagymennyiségű takarmányt takaríthatnak meg, ugyanakkor az állatok is jobban fejlődnek. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy sikerrel teljesítsék a közös tulajdonban lévő állatok számának gyarapítását, a hozamok növelését. Eppen ezért szükséges tehát, hogy minden gazdaságban megfelelően felkészüljenek, azután pedig gondoskodjanak az állatok nyári táborozásáról.

MILYEN IDŐ várható?

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, május 25-én változó idő, várható felhőbevonulással. Helyenként kisebb eső, záporos lehetséges. Hőmérsékleti értékek napközben 19–25, éjjel pedig 8 és 14 fok között váltakozni. Mérsékelt nyugati, észak-nyugati szél.

A következő három napon: kedvező idő, nappal jobbra felhősödéssel, délutánoként esőszel. A hőmérséklet emelkedő irányzatú.

Hétfégi sportműsor

Szombaton és vasárnap külön- böző sportmegnyilvánulásokra kerül sor városunkban. Labdarugásban, atlétikában, kézilabdában, röplabdában, tornában és evezésben vetélkednek a sportolók a minél jobb eredmények elérésért.

SZOMBATON

délután a városi labdarugó bajnokság keretében a következő mérkőzésekre kerül sor: Indagrar-pályán, délután 6 órai kezdettel: Indagrar-Forresta; ugyan- csak szombaton délután 5 órai kezdettel: a Sgál pályán kerül sor a Strungui és a Vörös Trüko közötti találkozóra. Szombaton délután 6 órai kezdettel az UTA pályán az UTA fúvós és a Victoria együttesének között a bajnoki pontokért. A cigányvári pályán fél 6 órai kezdettel a Libertatea és a FZ együttese mérkőzik össze.

ATLETIKA. Szombaton délután 4 órakor a December 30 stadionban kerül sor országos ifjúsági atlétikai vetélkedő városi szakaszának megtartására. TORNÁ. A TSU és a Sportiskola termelében szombaton délután 4 órai kezdettel érdekes tornaversenyre kerül sor. Az említett helyeken tartják meg az iskolások országos bajnokságának tartományi szakaszát.

RÖPLABDA. Szombaton délután 4 órakor a Constructorul pályán az ICA és a Temesvári Sándorcsapat mérkőzik.

VASÁRNAP

délután és délután szintén több sporteseménynek lehetnek szemtanúi városunk szűkebb körében. LABDARUGAS. Vasárnap délután és délután újabb labdarugó mérkőzésekre kerül sor mind a városi és tartományi, mind a B-osztályú bajnokságban. Délután 10 órai kezdettel a Muresul pályán a Muresul és Vladimirescu csapatai mérkőznek a bajnoki pontokért. Ugyancsak

10 órai kezdettel a Sgál pályán kerül sor a Panificatie-Motorul mérkőzésre. A tartományi bajnokság keretében délután 10 órai kezdettel az ICA pályán az ICA és a Ceramica együttesei mérkőznek. Ezt követően, vagyis 11.45 órakor az ICA és a Temesvári Törökcsapat mérkőzik. Déután fél 6 órai kezdettel B-osztályú mérkőzésre kerül sor a CFR stadionban. A CFR-IRTA csapata a Kolozsvári MSE együttesét látja vendégül.

Itt írjuk meg azt is, hogy az UTA labdarugó csapata vasárnap Isabán a helyi CSMS együttesével mérkőzik össze. Ez a mérkőzés igen nagyfontosságú a textilvári labdarugók számára. Reméljük és bízunk abban, hogy az UTA játékosai teljes erővel lépnek fel, hogy a minél jobb eredmény eléréséért.

ATLETIKA. Vasárnap délután 9 órai kezdettel ugyancsak a December 30 stadionban folytatják az országos ifjúsági bajnokság városi szakaszát.

TORNÁ. Vasárnap délután 10 órai kezdettel a TSU és a Sportiskola termelében folytatódik a küzdőmunka az iskolások országos bajnokságának tartományi szakaszában.

EVEZÉS. Vasárnap délután 9 órai kezdettel a városi Sportklub evezősházában tartják meg a Maros-Bega kupa keretében az Arad és Temesvár közötti evezés versenyt.

KÉZILABDA. Ebben a sportágban vasárnap délután 9 órai kezdettel a Constructorul pályán a városi bajnokságban szereplő együttesek és az iskolások vetélkednek.

RÖPLABDA. A tartományi bajnokság keretében délután 11 órai kezdettel a Teba pályán kerül sor a Teba és a Lugosi Voința közötti mérkőzésre. A városi röplabda bajnokságban a következő csapatok mérkőznek: Indagrar-UTA, Fierarul-Teba, Voința-Santierul, Muresul-Electrica és Sanitarul-Dózsa György.

A Torinói egyetem román nyelvű tanszéke megalapításának centenáriumi ünnepe

Torinóban befejeződtek a városi egyetem román nyelvű tanszéke megalapításának centenáriumi ünnepe. A román nyelvintézetek között a legjelentősebbek a következők: 1863-ban Giovanale Vegezz Ruscalla professzor kezdeményezte. Ruscalla oktatói tevékenységével párhuzamosan ekkor is köztük a korabeli lapokban és folyóiratokban a román nyelvről és irodalomról.

A torinói ünnepeken számos művészeti és kulturális személyiség vett részt. Először Mario Altarával, a torinói egyetem rektorával, továbbá hivatalos személyiségek, köztük Carlo Scaraccio Mignoza oktatásiügyi

államtitkár, Giuseppe Migliori, Torino tartomány prefektusa, Giancarlo Anselmetti torinói polgármester, Sabetta, a külügyminisztérium külügyi kulturális kapcsolatokkal foglalkozó vezérigazgatóhelyettese. Meghívott vendégek jelen voltak C. Dalcovicu, Ion Iordanescu, E. Petrovici akadémikusok, Mihai Marin, a Román NK római követe s a követés több tagja.

A torinói ünnepek keretében előadásokat tartottak a román-olasz kulturális kapcsolatok fejlődéséről Carlo Tagliavini, Giuseppe Petronio, Mario Ruffini, Giorgio Gullini, Giuliano Bonfanti és Marianno Baffi olasz professzorok.

Nagy érdeklődéssel hallgatták meg Constantin Daicovicu akadémikus előadását a román nyelv és nép kialakulásáról, va-

lamint Iorgu Iordan akadémikus előadását a román nyelv nyelvtani szerkezetéről.

Mihai Marin, a Román NK római követe átnyújtotta a román kormány ajándékát a torinói egyetem könyvtárának a több, mint 400 kötetből álló román történelmi, irodalmi és művészeti munkák.

A napokban Torino polgármestere ebédet adott a román vendégek tiszteletére. Ugyancsak este Mihai Marin román követ rendezett fogadást.

A La Stampa, Gazzetta del Popolo, az Unità, valamint az olasz rádió és televízió részletesen foglalkozott a torinói ünnepekkel, hangsúlyozva, hogy ezek előmozdítják az olasz és a román nép közötti kulturális és baráti kapcsolatok erősödését.

Megjelent az IGAZ SZÓ ez évi 5. száma

Tíz éves az Igaz Szó, a Román Népköztársaság Iróssá- vetségének folyóirata. Az évforduló alkalmából a szerkesztő- szövegi ünnepi számot adott ki.

A szám tartalmából:

A Román Népköztársaság Iróssá- vetségének Vezetőségének

údvözlözte az Igaz Szó szerkesztőségéhez.

Hajdu Győző: Az első évtized után

A mai tájak — mai emberek rovataiban Anavi Adám, Tudor Arghezi, Ion Bănuța, Bartalis János, Mihai Beniuc, Ion Brad, Nina Cassian, Ilie Constantin, Deák Tamás, Franyó Zoltán, Hajdu Zoltán, Ion Horea, Horváth Imre, Horváth István, Jancsik Pál, János György, Eugen Jelebeanu, Kányádi Sándor, Kiss Jenő, Lászlófi Aladár, Lőrinczi László, Márki Zoltán, Oscar Pastior, Veronica Porumbacu, Aurel Rău, Szemer Ferenc, Székely János, Szilágyi Domokos, Tóth István versei, illetve műfordításai és Bajor Andor, Geo Bogza, Bózdó György, Gagy László, Katona Szabó István, Kovács György, Nagy István, Papp Ferenc, Marin Preda, Vasile Rebreanu, Ilie Tănăsache, Nicolae Velea, Veress Zoltán szép prózai írásai.

A Kortársak — kortársakról rovataiban Balogh Edgár, Bajor Andor, Demostene Botez, Paul Constantin, Fodor Sándor, Gálfalvi Zsolt, Hajdu Győző, Halász Anna, Jancsik Elemér, János György, Kakassy Endre, Kemény János, Kovács György, a nép művésze, Molter Károly, Nagy Pál, Sóni Pál, Süttő András és Szász János írásai.

A fővárosi 23 August stadionban

Kettős nemzetközi labdarugó műsor

A fővárosi 23 August stadionban csütörtök délután 50.000 főnyi közönség jelenléte- ben kettős nemzetközi labdarugó mérkőzést bonyolítottak le.

Az első mérkőzésen a Bukaresti Progresul a Cerro Montevideo uruguayi csapattal játszott, amely hazánkban kezdte európai portyáját. A Progresul labdarugói gyors és átlító játékkal megérdemelt 4–1-es győzelmet arattak a legjobb délamerikai csapatok egyike, a Cerro fölött. Az első félidő a kölcsönös támadások jegyében zajlottak le. A bukarestiek lefutásai azonban veszélyesebbek voltak. Több kihagyott helyzet után Voinea középsőjátékos a 40. percben védehetetlenül a felső sarkba lövi a labdát, Ancuna kapus már hiába vetődik. Nyomban a szünet után Baboie fut el a szélen, kicsúszol egy hátvédet és magasan a kapu elé iveli a labdát. A pontosan érkező Oaida fejessel továbbítja a labdát. A Progresul 2–0-ra vezet. A román játékosok tovább támadnak, majd a ven-

dégek veszik át a kezdeményezést: látványos adogatásai és virtuóz számba menő, de egyben túlzott cselezéseik megtörnek a jól működő román védelem. A Progresul újabb széles ellentámadásokat indít. A 80. percben Karikás 40 méteres „bombája” rögözteti meg a kaput. A 83. percben Baboie középpasas, helyezett lövéssel háromra emelkedik a Progresul góljainak száma. Egy perccel később Oaida rohan a labdával, behatol a 16-osra, lánconál passzol, aki háborítatlanul belövi a negyedik gólt. A vendégek vigasztalóját Pintos lötte az utolsó percben megítélt 11-esből. A Progresulból Oaida, Voinea, Karikás és Mindru, a vendégcsapatból pedig Cortez, Silva és Benites tánt ki. A második mérkőzésen a Moszkvai Lokomotiv és a Bukaresti Rapid találkoztak a nemzetközi vasutasbajnokság elődöntőjének visszavágója keretében. A szovjet labdarugók, akik az első mérkőzést is megnyerték, ez alkalommal 2–1

(0–0) arányban győztek. Az erősen kupajellegű mérkőzésen a játékidő nagyobbik részében a Rapid volt fölényben, de csatárai bevezettek a túlzott kombinálókba, a védelem pedig gyenge napot fogott ki és nem tudta feltartóztatni a vendégcsapat ellentámadásait. Az első gólt a 47. percben Szokolov középsőjátékos lötte, aki gyors írámban futott el a felpályáról kapott labdával, amelyet 14 méterről küldött hálóba. A Rapid a 60. percben egyenlített Ózin 11-esével. A 69. percben Bálint érthetetlenül nagy helyzetet hagy ki, majd ismét a Lokomotiv ellentámadása következik, amelyből Szeagin jobbkezes be-

lővi a győztes gólt. A Lokomotiv legjobb játékosai Tuogoljuov kapus, Bubukin balösszekötő és Szokolov center voltak. A Lokomotiv ezzel bejutott a nemzetközi vasutas labdarugó bajnokság döntőjébe, ahol a Szofiai Lokomotiv-Lipcsai Lokomotiv mérkőzés győztese lesz az ellenfele.

Megtartották a sakkvilágbajnoki mérkőzés záróünnepségét

A moszkvai Esztrád Színházban május 22-én megtartották a sakk-világbajnoki mérkőzés záróünnepségét. V. Rogyionov, a Nemzetközi Sakkszövetség elnöke, a szövetség elnöke — P. Rogard — nevében világbajnokká nyilvánította Tigran Petroszjan, aki legyőzte Mihail Botvinnik nagymestert. A közönség tapsa közepette Petroszjanak átnyújtották az aranyérmét és a hagyományos babérokoszorút.

Nagyon nehéz a volt sakkvilágbajnoki párosmérkőzés

Botvinnikkel — jelentette ki Tigran Petroszjan, az új sakk-világbajnok a TASZSZ hírügynökség munkatársának adott interjújában. A mérkőzés maximális erőfeszítést követelt. Ténylegesen sportolnom kellett: pingpongoztam, tornásztam, szítem. Igen, a télen, amikor a mérkőzésre készültem, többet szítem, mint egész életemben. Az erőnlét szempontjából tehát nem tartottam semmitől. Elmeleti felkészülésem során tanulmányoztam ellenfelem összes erős és gyenge oldalait. Éveken át kommentáltam a világbajnoki mérkőzéseket, a

melyeken állandóan részt vett Mihail Botvinnik s így véleményem alkothatam magamnak a kiváló sakkos játéktípusáról. Az előkészületek idején felbecsülhetetlen segítséget nyújtott kiserőm, Boleszlavszkij nagymester, aki nemrégiben még a világ egyik legerősebb sakkosója volt. 1959 óta dolgozunk együtt s elmélyült játékkonceptója jelentősen kiszélesítette látókörömet. Elisméréssel kell szólnom Szuetyin mesterről is, aki a mérkőzés előkészületei során szintén segítségemre volt.

Szovjet-román barátsági nagygyűlés Moszkvában

MOSZKVA. — Az Agerpres tudósítója jelenti:

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése küldöttségének szovjetunióbeli látogatása alkalmából péntek délután a moszkvai Szakszervezetek Házában Oszloposarnokában szovjet-román barátsági nagygyűlést tartottak. A gyűlést a Moszkva városi pártbizottság, a Szovjetunió Művelődésiügyi Minisztériuma és a Külföldi Baráti és Kulturális Kapcsolatok Szovjet Egyesületének Szövetsége rendezte.

A gyűlés elnökségében az Athanase Joja vezette nagynemzetgyűlési küldöttség tagjai közül a következő elvtársak foglaltak helyet: I. Szpridonov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Szövetségi Szovjetjének elnöke, I. Pelve, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Nemzetiségi Szovjetjének elnöke, N. Firjubin szovjet külügyminiszter-helyettes, Z. Szerdjuk, a Szövetségi Szovjet törvényjavasító bizottságának tagja — aki a nagynemzetgyűlési küldöttséget szovjetunióbeli körutazásán elkísérte J. Afanaszenko, az OSZS-SZK oktatásiügyi minisztere, a Szovjet-Román Baráti Társaság Vezetőtanácsának elnöke, a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének és az OSZS-SZK Legfelső Szovjetjének számos képviselője, elnökök, társadalmi szervezetek vezetői, valamint N. Guina, a Román NK Nagy Nemzetgyűlése és a Román NK moszkvai nagykövete.

A gyűlést V. Promislov, a moszkvai szovjet elnöke nyitotta meg, aki melegen üdvözölte a Román NK Nagy Nemzetgyűlésének küldöttségét.

A Román NK és a Szovjetunió állami himnuszának elhangzása után Jevgenyij Afanaszenko a szovjet és a román nép szoros baráti kapcsolatairól beszélt. „Minket, szovjet embereket örömmel jöttek el a testvéri

román népnek a szocializmus építésében elért ragyogó sikerei — mondotta a szónok. A népi hatalom éveiben a romániai dolgozók, marxista-leninista pártjuk, a Román Munkáspárt és annak Központi Bizottsága vezetésével, élen Georgehe Gheorghiu-Dej elvtárral nagy sikereket vívtak ki a népgazdaság, a tudomány és a kultúra minden területén.”

J. Afanaszenko vázolta a romániai dolgozók sikerét majd arról beszélt, hogy a Szovjet-Román Baráti Társaság mit tehet annak érdekében, hogy a szovjet emberek körében népszerűsítse a román népet minden területre kiterjedő eredményeit.

A gyűlésen felszólalt még Darja Samirnova, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének tagja, a Triohornaja Manufaktúra gyár munkásnője, V. Kirilina akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnöke, a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének képviselője, Svetlana Kulikova, a moszkvai költő, és földgázpárlati iskola IV. éves hallgatója.

Nagy tapsmél fogadták a Román Népköztársaság nagynemzetgyűlési küldöttsége vezetőjét, Athanase Joja akadémikust, az RMP KB tagját, a Román NK Államtanácsa tagjának felszólalását. Athanase Joja tolmácsolta a jelenlévőknek a szovjet szocializmus és az RNK Nagy Nemzetgyűlése és az egész román nép meleg testvéri üdvözlését.

Beszámolt a jelenlévőknek a küldöttség szovjetunióbeli bevonulásáról, majd azt vezette népnévként a szocialista építésben elért sikereiről beszélt.

Athanase Joja akadémikus befejeztül eljuttatta a szovjet népet és az SZKP-t a román-szovjet barátságot és együttműködést, a szocialista országok nagy közösségének barátságát és egységét.

Brazíliai televízió adása George Enescu életéről

BRASÍLIA. (Agerpres):

A Rio de Janeiro-i Continental televíziós állomás adást sugárzott George Enescu életéről és művéről.

Mután részletesen ismertették a nagy román zeneművész életművét, bemutatták a II. „George Enescu” nemzetközi fesztiválról készült román filmet.

Haitiban a diktatúraellenes erők fokozzák harcukat

PORT-AU-PRINCE (Agerpres) A népi tömegek erőteljes tiltakozása és határozott akciói ellenére Francois Duvalier diktátor ismét kiáltotta magát a Haiti Köztársaság elnökévé.

Mint ismeretes Duvalier-t 1957-ben választották meg hat évre, 1961-ben pedig a kongresszusú pótválasztások alkalmával kikenyszerítette újból megválasztását és bejelentette, hogy nem hajlandó távoznia az elnöki székéből.

Május 16-án lejárt az alkotmányos határidő, amelyre első ízben megválasztották, ám Duvalier, semmibe véve a tiltakozásokat, néhány nappal később megszervezte „újra beiktatását”. Erre az „ünnepekre” a rendőrség összehívta sok falu parasztját, hogy részt vegyen Duvalier második elnöki mandátumának kihirdetésénél. A France Presse beszámol arról, hogy a rendőrség véresre verték az ellenszenvű parasztokat, akik közül egy belehalt sérüléseibe. A parasztokat Port-au-Prince-be szállító gépkocsik közül kettő felborult és 30 ember halálát okozta.

A dél-vietnámi hazafiak támadásokat indítottak a diemista csapatok ellen

SAIGON (Agerpres). Nyugati sajtóügynökségek jelentése szerint a dél-vietnámi hazafiak újabb támadásokat indítottak a diemista csapatok ellen.

Az Associated Press hírt ad arról, hogy a hazafiak május 22-én Nha Trang város közepén megármadtak két helyiséget, s megsemmisítettek egy katonai parancsnokság épületét. Hat diemista katona meghalt, négy megsebesült. A hazafiak erők a Mekong folyam deltájában egy erővel állást is megtámadtak. Két diemista katona életét veszítette, 12 megsebesült.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Fellőtték a Kozmosz-18-at

Május 24-én a Szovjetunióban fellőtték egy új mesterséges holdat — a Kozmosz-18-at. A mesterséges hold tudományos készülékkel a TASZSZ által 1962. március 16-án bejelentett program szerint folytatják a világűr kutatását.

A Kozmosz-18 pályaelemei a következők: kezdeti keringési idő 89,44 perc, legnagyobb távolsága a Föld felszínétől (apogeum) 301 kilométer, legkisebb távolsága (perigeum) 209 kilométer. A röppálya síkjának az Egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 65 fok 01 perc.

A tudományos készülékeken kívül a mesterséges holdat felszerelték egy 19,998 megahertz frekvenciával működő rádióadóval, a pályaelemek pontos mérésére szolgáló rádiórendszerral és rádiotelemetrikus rendszerrel, amely a tudományos készülékek és berendezések működésére vonatkozó adatokat továbbítja a Földre.

A mesterséges hold készülékei normálisan működnek.

A koordinációs számítógéppont feldolgozza a kapott adatokat.

Waldeck Rochet beszéde Basse városban

PARIZS (Agerpres). Waldeck Rochet, a Francia Kommunista Párt helyettes főtitkára a Basse városban május 23-án megtartott gyűlésen szoros összefüggésre bízta az ország demokratikus és republikánus erőt, elsősorban a szocialistákat és a kommunistákat.

Waldeck Rochet hangsúlyozta: a Francia KP KB legutóbbi plénuma kiemelte a párt azon törekvését, hogy minden eszközzel elő mozdítja a kommunizmus és szocializmus közötti akcióegység megteremtését, majd ezeket mondogatta: Ez egyaránt vonatkozik jelenlegi tevékenységünkre és a szocializmus jövőjére építésre. Készek vagyunk támogatni minden újabb lépést s minden tőlünk elvárható módon az összes demokratikus pártokkal és csoportokkal, amelyek azt tűzik maguk elé, hogy megterem-

sék a demokratikus rendszert és a nép érdekeinek megfelelő programot hajtsanak végre.

A Francia KP éppen ebből a célból dolgozik ki a demokratikus szövetséges programját és ajánlotta megvitatási alapként a többi demokratikus párt számára.

Természetesen — mondotta a szónok — a szocialisták és a kommunisták között vannak részletek is, de ezeket együttesen megvitathatjuk. Waldeck Rochet megállapította, hogy a kommunista és a szocialista párt jelenlegi programjában, valamint a szakszervezetek programjában számos közös pont található. Ez örvendetes jelenség — mondotta Waldeck Rochet — és kilanduló pontként szolgálhat az akcióegység létrehozására.

Széleskörű békekampány Svédországban

STOCKHOLM (Agerpres). A svéd Békebizottság támogatva a Béke Világtanács felhívását, hogy idén tavasszal szervez-

zenek széleskörű lezáró és békekampányt, — számos béke-menetelést szervez, amelyek az atomfegyver betiltását és a nukleáris kísérletek megszüntetését követelő jelszavak jegyében zajlanak majd le. A svédországi békemeneletek előkészítésében és megszervezésében részt vesz az „Atomfegyverkezés elleni menetelés” szervezet, számos más békeharcos szervezet, és különösen ifjúsági szervezetek.

A Sodertälje-Stockholm útvonalon június 1-én kezdődő menet résztvevői a svéd fővárosban, nagygyűlést rendeznek majd.

Göteborgban a békehívek első ízben rendeznek menetelést, amely a város főterén nagyszabású gyűléssel fog beteleződni.

Befejezte munkáját az Egészségügyi Világgyűlés XVI. ülésszaka

GENE. (Agerpres).

A genfi Nemzetek Palotájában befejezte munkáját az Egészségügyi Világgyűlés XVI. ülésszaka. Az ülésszak munkájában 120 országból több mint 400 küldött vett részt. A román küldöttséget Sandu Ioan egészségügyi és népjóléti miniszterhelyettes vezette.

A záróülésen felszólalt V. M. Zsdanov szovjet küldött — a

Szovjetunió és a szocialista országok küldöttségeinek nevében — valamint a latin-amerikai, afrikai, délkelet-ázsiai, közel- és közép-keleti országok küldöttségeinek képviselői. A szovjet küldött hangszóltató: a közgyűlésen megnyilvánult egészségügyi és népjóléti miniszterhelyettes vezette.

A záróülésen felszólalt V. M. Zsdanov szovjet küldött — a

Részletek a Franco-Salazar találkozórol

MADRID. (Agerpres).

Madridi politikai hirmagyarak hangszóltatók, hogy mind a spanyol, mind a portugál főváros hivatalos körében „dicskrécióval” kezelték Franco és Salazar nemrégiben lezajlott meridi megbeszélését. Madridban és Lisszabonban egyaránt csupán azt jelentették be, hogy a két fél „a teljes egyetértés szellemében” megtárgyalta a Közös Piac és a Szabadkereskedelmi Egyesülés problémáit, az amerikai katonai támogatásokkal és az afrikai gyarmati politikával összefüggő kérdéseket.

A Die Welt és a Süddeutsche Zeitung nyugatnémet lapok madridi tudósítói azonban érdekes részleteket tárnak fel a megbeszélésről, amely a 7-ik ilyen találkozó Franco és Salazar 1939. évi szerződésének megkötése óta.

A két újság tudósítói hang-

súlyozzák, az utolsó pillanatig titokban tartott megbeszélésre annak eredményeként került sor, hogy Franco jelentést adott washingtoni nagykövettől a spanyolországi USA-támazásokkal kapcsolatos egyezmények felújításáról. Franco ugyanis sürögősen tárgyalni akart szövetségesével a washingtoni spanyol nagykövét és amerikai hivatalos személyiségek megbeszéléséről.

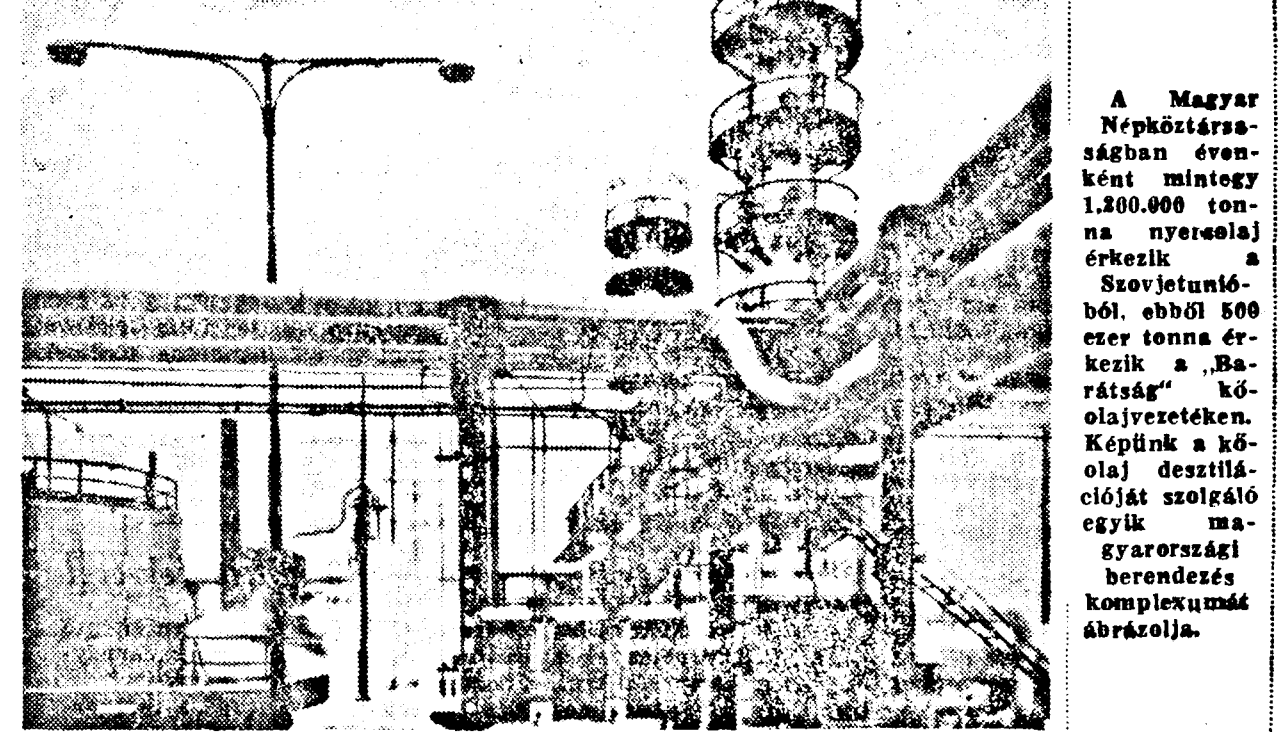
Időközben Spanyolországba érkezett az amerikai Train, aki tíz évvel ezelőtt tárgyalta a francoista kormánnyal a katonai támogatások kérdéséről, valamint Taylor tengernagy, a földközi-tengeri 6. amerikai flotta parancsnoka. A Süddeutsche Zeitung tudósítója amerikai hírforrásokra hivatkozva azt állítja, hogy amerikai rakéta-lövegállásokat szerelnek fel a Guadarrama hegységben. Az amerikaiak azonban han-

Szukarno külföldi utazásai során Manilába érkezett

Szukarno, Indonézia elnöke, utban Tokió felé, május 23-án Manilába érkezett és megbeszélést tartott Diosdado Makapagallal, a Fülöp-szigetek elnökével.

A manilai közös közlemény rámutat, hogy a két elnök halandó folytatni az indonéziai, fülöp-szigeti és malajföldi kormányfők értekezletének előkészítését. Ezen az értekezleten vitatják majd meg a három ország konfliktusát a tervezett Malajföldi Államszövetséggel kapcsolatban.

A fülöp-szigeti külügyminiszter utatjáraként kijelentés szerint a három ország külügyminisztere június 7-én Manilában értekezletet tart, amelyen előkészítik a kormányfők konferenciáját.

A Magyar Népköztársaságban évente mintegy 1.800.000 tonna nyersolaj érkezik a Szovjetunióból, ebből 500 ezer tonna érkezik a „Barátság” kőolajvezetéken. Képünk a kőolaj desztillációt szolgáló egyik magyarországi berendezés komplexumát ábrázolja.

Panamában megalakult a Baloldali Népi Front

CIUDAD DE PANAMA (Agerpres).

A Prensa Latina hírugynökség jelenteti, hogy a Panamában sorra kerülő elnök választásokkal kapcsolatban megalakult a Baloldali Népi Front. A Frontban részt vesznek az ország baloldali pártjai és szervezetei — a di-

ákszervezetek, szakszervezetek és parasztszervezetek. A Baloldali Népi Front első hivatalos nyilatkozatában szolidaritását nyilatkoztatta a United Fruit Company észak-amerikai társaság által elnyomott panamai szegényparasztsággal.

Szimfonikus hangverseny

Szombaton, május 25-én este 8 órakor a Kulturpalota nagytérképében híres operadíjakat és kórusokat mutatnak be.

Vezényel Jan Hugo Huss. Karvezető: Paul Paradenco. Műsoron: Jelenetek és kórusok a következő operákból: Weber: Blüvis vadász, Gounod: Faust, Mascagni: Paraszibecsület, Puccini: Pillangókisasszony, Borodin: Igor herceg, valamint Verdi: Traviata, Lombardok, Ernani, Nabucco, Trubadur és Aida című operáiból.

kus hangversenyét. Vezényel Nicolae Brinzeu. Közreműködnek: Kocsis József (hegedű) és Vasmas Toma (zongora) temesvári művészek.

Műsoron: M. A. Mendelszohn: Doftana összeomlása, szimfonikus költemény. Beethoven III. C-moll zongoraverseny. Mozart: IV. D-dur hegedűverseny, Weber: Eurpante nyitány.

Vasárnap, május 26-án délután 11 órakor ifjúsági hangverseny.

Addisz-Abeában, Etiópia fővárosában ülésezik a független afrikai államok vezetőinek értekezlete.

Ez az esemény döntő jelentőségű Afrika gazdasági és politikai jövőjére, minthogy reprezentatív jellegűül fogva az afrikai országok egységének megszilárdulásához vezet, s megalapozhatja a földérsz népeinek érdekeit szolgáló afrikai politikát.

Az értekezleten több mint 30 — a casabiankai és a monroviai csoportokhoz tartozó, valamint afro-malagasi-afrikai állam vezetője vesz részt. Az előzőleg megtartott afrikai külügyminiszteri konferencia ajánlására az államfői értekezlet napirendjén az egész afrikai földrészt érintő rendkívül fontos és időszertei kérdések szerepelnek. Ezek között is a legjelentősebbnek számít az afrikai egység megerősítésének problémája. Általános vélemény szerint ennek megoldása fontos tényező lenne az antikolonialista mozgalomnak és annak a harcnak támogatásában, amely a függetlenségüket kivívott afrikai államok gazdasági és társadalmi felszabadításáért folyik. Amint I. Haile Selassie etiopiai császár az értekezletet megnyitó beszédében hangsúlyozta, „most olyan afrikai szervezetre van szükségünk, amelyen keresztül földrésziünk egységként hallathatja szavát”. Az etiopiai államfő azzal

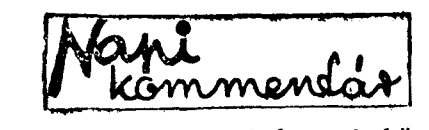
Jelentős esemény az afrikai népek életében

a felhívással fordult a konferencia valamennyi résztvevőjéhez, hogy közös megegyezéssel dolgozzák ki az Afrikai Államokmányt, amely kifejezi a több mint 220 millió afrikai egység törekvését.

Ugyanerre a kérdésre utalva Szeku Ture, Guinea elnöke kijelentette, hogy a monroviai és a casabiankai nyilatkozat Afrikai egységesítésre irányuló kísérletnek tekintendő és eszköznek, az egység létrehozásának meggyorsítására. E két dokumentumnak egyetlen alapelv: a neokolonializmus elleni harcban, számos cikkel közöttük, s ezekben kifejezi reményüket, hogy a jelenlegi Addisz-Abea-i értekezleten valóban lerakják ennek az egységnek az alapját. A nép című algeriai újság ezeket írta: „A szétforgócsott, vérszennyes és megáldozott Afrika elvárta az egység megvalósítását, amelyel visszaverheti valamennyi jelenlegi ellenséget: a régi és az új imperializmust — a neokolonializmust”.

„Mal mentvárunk — hangsúlyozza az Afrika hangja című ghánai lap — az afrikai országok kapcsolatának megerősítése széleskörű imperialistaellenes arcvonal létrehozása céljából”.

Az afrikai egység annál szülésgesebb, mivel — az Al Akhbar című egyiptomi újság szerint — a volt gyarmattartó hatalmak most minden uton-módon egyenlenséget akarnak keltetni.

ni a fiatal afrikai államok között, hogy fenntarthatassák érdeküket kivívott országokat továbbra is a volt „metropolitok” nyersanyagszállítójának sorsára kárhoztassák. Az imperialista mesterkedések hatása megmutatkozott az előző külügyminiszteri értekezleten az afrikai egység kérdéséről folytatott vita során, amikor is bizonytalanság okozó nehézségek merültek fel ebben a problémában. Az említett értekezleten még olyan javaslatok is elhangzottak, amelyekről messziről leírta, hogy a volt és a jelenlegi gyarmattartó hatalmak befolyása alatt született olyan

formák, amelyeknek csak kevés, vagy egyáltalán semmi közük nincs a nemzeti felszabadító mozgalom feladataihoz.

Noha az Afrikai Államokmány és az afrikai egység formái létezők, de eltérő álláspontok az Addisz-Abea-i csúcsértekezleten megnyilvánult az egyenlítői óhaj, hogy véget vessenek a kolonializmusnak Afrikában. Ebben a vonatkozásban többek között megemlíteték, hogy Afrika földjén még számos gyarmati terület van, mint például Angola és Mocambique, ahol a lakosság fegyveresen harcol a függetlenségért és ez megköveteli a többi afrikai állam egységese támogatását. Az értekezleten keményen elítélték Portugáliát meg a Dél-Afrikai Köztársaságot, és követelték, hogy az afrikai független országok szaksítsák meg gazdasági és diplomáciai kapcsolataikat ezekkel az államokkal. Megjegyezték a brit kolonializmust, amely továbbra is elnyomja Afrika népeit. Követelték Franciaországtól, hogy adja meg a szabadságot Francia-Kamerunnak, Seku Ture, Guinea elnöke követelte, hogy tiszta ki az afrikai földrész teljes felszabadításának mielőbbi pontos határ idejét. Az értekezlet javasolta, hogy a feladat valóra váltása érdekében alakítsanak állandó bizottságot a gyarmati rabaság

AZ ARADI ÁLLAMI FILHARMÓNIA SZIMFONIKUS ZENEKARA VASÁRNAP, MÁJUS 26-ÁN ESTE 8 ÓRAKOR TARTJA A KULTURPALOTA NAGYTÉRKÉPÉN AZ ÉVAD XXXIV. SZIMFONIKUS HANGVERSENYSÉT

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, május 26-án este 8 órakor tartja a Kulturpalota nagytérképén az évad XXXIV. szimfonikus hangversenysét.

DOZSA GYÖRGY filmszínház: A Jázad. NICOLAE BALCESCU filmszínház: Az emlékek lámpája. HERBAK JANOS filmszínház: Hét dajka. IFJUSÁGI filmszínház: Emili hajója. I. L. C. RAGIALE filmszínház: Farkasok csodája. PROGRESS filmszínház (Ujrad): Mongolok. SOLIDARITATEA filmszínház (Gáj): Leányévek. ILIE PINTILIE filmszínház (Mosóczy-telep): Viharok bolygója.

Az ELECTROMETAL vállalat sürgősen alkalmaz építő technikust

AZ ARADI TARTOMANYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken, délután 10-1 és délután 5 és 8 óra között. A Kulturpalota épületében, legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is tekinthetik a múzeumot.

A múzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: Képzőművészeti tárlat, Ókori történelem, az 1848-1849-es forradalom múzeuma, valamint Gina Hagiu és Eugen Popa képek a népi kinálból” című festmény, és grafikai kiállítás.

KÖZPONTI LOTTO A Központi Lottó május 24-i húzásának nyertes számai: 57, 58, 54, 68, 27, 47, 81, 32, 41, 42. Különleges nyerőszámok: A-osztály: 41, 47, 68. B-osztály: 27, 81, 42. C-osztály: 32, 54, 58. Tárgyneremények: I. 50, 8, 31. II. 30, 66, 29. III. 7, 90, 80, 75. IV. 31, 4, 20, 90. V. 3, 41, 20, 87. VI. 90, 68, 51, 1, 4. VII. 77, 67, 79, 18, 21. VIII. 76, 35, 42, 80, 13. IX. 45, 31, 1, 56, 23. X. 18, 20, 70, 59, 67. Nyereményösszeg: 1.432.580 lej.

Minen-Onnan

Erről - arról

Ahol a telefon állandóan berreg...

(Taxiállomás 14-74)

A taxiállomáson nincs megállás. Kocsik jönnek-mennek. A telefon állandóan berreg: szülészetre, kórházba, Gálba, Újradra, külvárosba és belvárosba kéri szüntelen a kocsikat. A szülészeti diszpécser munkaideje töretlen. Pihenés nincs. Egy százhuszezer lakosú város személyforgalmát tartja a kezében. Ezt tapasztaltuk körutunkon is, a taxiállomáson. És még valamit: a Városi Közművek e részlegén valami új születik. Nem arról van itt szó, hogy eddig nem ment jól a munka, vagy nem volt pontos a kiszolgálás. Dehogy. Csúpan arról, hogy okulva a tapasztalatok, a figyelemet és pontos kiszolgálást minőségi szintre emelik. A városi néptanács elűt új taxiállomást létesített állandó szolgálattal. A kocsik ablakaira ráfestették a telefonkagylót és a számot: 14-74. Hadd lássa mindenki, ha szüksége van kocsira melyik számú tárcsázza. Ez az intézkedés azért történt, hogy az igénylők ne keressék a telefonkönyvben, ne vesztsek erre is az időt, amikor kintelen - s tegyük hozzá - halaszthatatlan üresen ülnek a kocsik.

vagy reggelre kocsit rendel, a diszpécser megkérdi: „Mikor érezhetjük...?” Ez is figyelem. Nem egy olyan eset volt, amikor taxival érték el utolsó pillanatban a vonatot, a szülészeti, a kórházat, a halálhírt - az életet...

Egy dossziében kérvények, igénylések: esküvőkre, ma már anyakönyvvézelethez ma már javarészt a taxit veszik igénybe a házasság fiatalok. Panaszosan halljuk a taxiállomás főnöktől: — Bizony sokszor az utolsó percben kéri az esküvőre a kocsikat, s őszintén mondom volt már rá eset, hogy alig tudtam eleget tenni a kéréseknek. Itt jegyzem meg, hogy a kocsikat nem lehet egyenesen a taxiállomásról elküldeni esküvőre. Előbb a garázsnak kell rendbehozni, lemosni, kitakarítani... — Nem elég tiszták a kocsik? — Kérdjük.

— Nem arról van szó. A kocsik tiszták, de a por mészszek beszivódik, ezért történik ismételt lemosás, rendbehozás. A gépkocsivezetők közül Comolos Gheorghe, Popovici Ioan, Trifu Jean, Mascaș Moisés, Barabás Béla és mások példamutatóan arra serkentik a többiét, hogy munkájukat minősé-

gi szinten végezzék. Az előző-kénység a szakmából fakad, a pontosságot már az első napokban megszokták...

Aradon elég taxi van. Mégis sokszor bosszantó, hogy vonatérkezésekkor gyakran várni kellett kocsira. Nos, ezt is orvosolták, mert a vonatérkezésekkor ma már megfűtött kocsit irányítanak az állomásra. Erről személyesen meggyőződünk.

Bizalommal lehet taxit rendelni, percekben belül ott terem.

Bucuszáskor is berreg a telefon. A Dimitrov utcába kérnek kocsit s aggódó hangon mondják: „Sürgősen, 12 perc múlva indul a vonat...”

Vajon elérik?

Egészen biztosan!

„Alvó” algák

Az Urál lábánál fekvő Bezeniki és Szolikamuse közelében különböző színű sörétegek találhatók. A konyhasó, a nátriumklorid csaknem mindig szüntelen, a kálisó viszont vöröses, sárga vagy kék s a karajlított és színes. A kálisóban található szerves maradványokra mindaddig nem sok figyelmet fordítottak: úgy vélték, hogy szervesanyagok a bennük lévő vasok oxidok, vagyis színtől vegyi és nem biológiai eredetű. A Szovjet-unió Tudományos Akadémiája urali bányászati-geológiai intézetének kutatói nemrégiben elköltöztették és elemzték a színes anyagokat, s megállapították, hogy még fele részük sem vasoxid, hanem szerves anyag. A mintegy 350 millió éves sörétegekben a többi között apró, vöröses, eddig ismeretlen fajta algákat is találtak. A tudósok megfelelő időpontokban helyezték az algákat, ahol ötkörült újra életre keltek. Később, az oldatot elpárologtatva, ismét „megszárazították” az algákat, majd két hónap múlva újabb életre keltették őket. A kísérletet különböző sörétegekből származó algákkal többször megismételték. A 350 millió éves „alvó” algák feltámasztása az egész világban rendkívül érdeklődést keltett.

Az első evezőscsapások (Kelen Ferenc felvétele)

Úszó iparüzem

A gdanski hajógyárban építés alatt áll az első úgynevezett „úszó iparüzem”, amely a nyílt tengeren készíti majd különféle haltermékeket. A hajó korszerű berendezése automatikusan végzi majd a termelési folyamatok többségét. Hat technológiai vonalának kapacitása külön-külön mintegy 50 tonna hal 24 óra alatt. A hajón felszerelt halászati gépek teljesítő képessége napi 100 tonna hal. Egy másik részlegén olajat

vonnak ki a tőkehalak májából. A pikkelyeket is felhasználják: gyöngyházat készítenek belőlük. A 250 tagú személyzet ellátását, pihenését, egészségvédelmét és szórakozását kényelmes filmkék, korszerű berendezett konyha, kenyérgyár, mosoda, kiskórház, könyvtár és mozi terem szolgálja. Terv szerint az „úszó üzem” 1963 június végén fut ki a tengerre.

Beszélő aradi házak

A mai ember szívesen forgatja az elmúlt évszázadok elszárgult krónikáit. Minden aradi érdekel, hogy napjaink modern iveltől, kényelmestől, több-házal helyén valaha mi volt és ebben, vagy abban a régi utcában milyen érdekes esemény játszódott le. Arról is szívesen hallunk, hogy Eminescu, vagy Vörösmarty hol lakott, vagy egy-egy helyi hírességnek melyik házban élt. Így kevesen tudják, hogy Ion Slavici, a nagy realista író diákjairól származó a Szerb-térén ma is látható.

Természetesen a tudományos városrendezés olykor - szűkebb értelemben - csak annyit fog az ódon házakra és helyekre lakóik, mai igényű lakóházak kerülnek. Nem minden, ami régi, egyben értékes is. Bár a múzeum minden régi házat - legalább fényképen - igyekszik megörökíteni.

Aradi krónika

Szocialista hazánkban külön szert foglalkozik a műemlékek védelmével, gondozásával. Ez a felügyeleti hatóság - a helyi szervekkel együttműködve - tudományosan „leltározza” és mindentelje szempontból védi a műemlékeket nyilvánított házakat, épületeket, szobrokat.

A műemlékek védelme szorosan összefügg a helytörténeti kutatásokkal. A helytörténet, aprólékos leltári és könyvtári munkával valósággal „kinyomozza” egy-egy régi ház „élet-rájzát”. Az írott, vagy nyomtatott forrásokat - kritikaikkal megrostálva - egybeveti a szóbeli hagyományokkal. Esetleg a régi rajzok és képek tudományát, az ikonográfiát is segítségül hívja. Így például a mai Dózsa mozi épületének a restaurálásakor az ablak és ajtó fölötti ívhatlakot uraképeskor, a régi építetrajzokat is tanulmányozták.

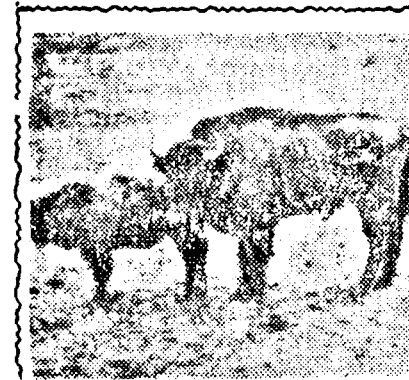
Gyakran egy későbbi divatos áramlat elől az épület eredeti díszítményeit, homlokzatát, vagy oszlopait, így volt ez a Készruhágyár épületének esetében is. Ez az épület 1880-ban épült. (Tehát nem több százados, mint a tatározáskor elter-

jedt...) Homlokzati és faldíszait - ez az épület egyik nevezetessége - Tóth Árpádnak, a költőnek az édesapja, Tóth András (Ady és Móricz barátja) - mintázta. A falból kibontott tetszős vasoszlopok pedig késlempire díszítések.

Kár, hogy sokszor a tatározáskor, egy-egy épület sajátosságait elmulasztották. Így történt ez nemrég, az Ávrám Iancu-térén, a 48-as - a térről jól látható ágyugolyóval is.

Ezért fölülbő szükséges, hogy az épületeket emelő- és javítómunkák jól ismerjék városunk műemlékeit, ezek történetét és jelenlegét. Eppen ezért a helyi múzeum igazgatósága, külső szakemberek és helytörténészek bevonásával bizottságot alakított, a műemlékek védelmére, tudományos feltárá-sára, jegyzéke foglaltására és megfelelő dokumentálására. Ez azért is szükséges, mert a legutóbbi, 1953-as „műemlékszámlálás” óta eltelt időszakban a helytörténeti kutatások nagyot haladtak és egy-egy műemlék múltjára vonatkozólag is sok új tényanyag került elő.

(f. d.)

Cdaitelték a Cannes-i filmszövét díjait

Május 23-án kihirdették a Cannes-i filmszövét díjait. A Nagydíjat (Aranydíjat) az orosz Luchino Visconti Párdus című filmje kapta.

A zsűri különdíjával a japán Hara-kiri című film, Maszaki Kobayashi alkotását és a csehszlovák Vojtech Jasný Amikor a macska jön című filmjét tüntették ki.

A román NK által bemutatott Codin című film elnyerte a legjobb forgatókönyvet járd díjat. A forgatókönyvet Henri Colpi írta. A Panath Istrati regényéből, a rendezés Henri Colpi, Dumitru Carabot és Yves Jamiaque munkája.

A szovjet Szomszjon Szomszjonov Optimista tragédia című filmje egy forradalmi epizódjához ábrázolást nyert díjat. A Gary Cooper-díjat (a téma emblema értékeit) a Csend és árnyék című amerikai film, Robert Mulligan alkotása nyerte el. A legjobb nő alakítás díját Marina Vladynek, Marco Ferreri Miskitáráról című filmje jászrepülőnek ítélték oda. A legjobb férfi alakításért járó díjat Richard Harris, az angol Lyndsay Anderson Ez a sport-

élet (Egy ember ára) című film-jének jászrepülőjét tüntették ki. Több rövidfilmet a közökező díjakkal jutalmaztak:

Nagydíjat kapott a Kövirágok - a szovjet Alex Seiler alkotása - és a dáb - a francia Desmond Sechan filmje.

A zsűri különdíjat az én lakó-som című jászrepülő film, Yonimir Berkovics műve nyerte el.

Elismerő oklevelet kapott az olasz Luigi Bazzoni Vasárnap és a magyar Macskák Gyula Nedk című filmje.

Másodpercenként - 500 millió felvétel

A Pravda írja, hogy a leningrádi filmipari mérnökök építőzetben elkészült az RKSz 2 tökéletesített kaméra, amely-lal másodpercenként 500 millió felvételt lehet készíteni.

Az új kamera segítségével filmre lehet venni a fényfor-rások felvilágosítás emulziós közegben, szikarizációk és a fénysebességgel összehasonlítható más folyamatokat. Ilyen sebességnél filmszalag nem is használható. A filmszalagnak ugyanis több, mint ezer-szer gyorsabban kellene haladnia, mint a legkorszerűbb sugárhajtású repülőgépek-knek. Az RKSz-2 elvileg teljesen új készülék. A kamera fő al-kötőrésszel a rendkívül finom optikai részek, amelyek né-hány ezer miniatűr lencséből állnak. Ezek a lencsék „felosz-tják” a képet néhány századmilliméter átmérőjű, végtelenül kicsiny pontokra, amelyek különbözőképpen csillagok. A ké-pet ilyen formában forgatjuk vetíti a rögzített fényképező lemeze. A képbesség 15.000 méter másodpercenként, vagy-is nagyobb a második kozmikus sebességnél.

Az új kamerákat már most használják a leningrádi vá-lalatokban és tudományos intézetekben.

Hazánk városalban az is-kolán, a színházon, a műkedvelő együtteseken s a könyvtárakon kívül a múzeum is jelentős kultura-terjesztő tényezővé lett. Ha az ország bármely nagyobb városában fordul meg az ember, a helybeliek büszkén beszélnek múzeumokról és nyomban ajánlják is az ide-gennek, látogassa meg. A nép-tanácsok gondoskodnak mú-zeeumhelyiségek építéséről és karbantartásáról, megfelelő tudományos személyzetről s az új tárgyak beszerzéséhez szük-séges pénzalapokról.

A múltban alig néhány mú-zeeum volt vidéken, de ezek is csak egy-egy szelvényes mú-zeeum, a nép felvilágosítására törekvő ember személyes áldo-zatkészsége és fáradozása nyo-mán jötték létre. De ezek a mú-zeeumok a burzsoáz-földesur-i ál-lam, vagy a helyi hatóságok el-ítélendő nemtörődősége kö-vetkeztében siralmas helyzet-ben voltak. A gyűjteményeket az évek során senki sem ren-dezte, nem törődtek karban-tartásukról. Telen fűtőanyag hiányában a múzeumok zárva voltak. Ez volt a helyzet a nagyváradi múzeumban is.

A tartományi múzeumnak ma történelemtudományi és ter-mészettudományi osztálya van. A tágas, világos terméket szak-értelmelem, öltetességgel ren-dezték be. Ott jártamkor több, mint száz különböző kora látó-gató tanulmányozta a kiállított tárgyakat, hallgatta a szak-em-berek felvilágosításait, olvasta a

Múzeumlátogatás Nagyváradon

magyarász szövegeket. Sokan jegyzeteket készítettek.

Megtudtam, hogy a múzeum tudományos munkatár-sainak többsége tavasszal vi-dékre megy, bejárja a tarto-mányt hegyeit, völgyeit, vagy pedig ásatásokon vesz részt. Csak ősszel térnek vissza az „új ténnyel”, amelyet megfe-lő tanulmányozás után ki-állítanak a termekben. Így évről-évre új tárgyakkal gazda-godik a múzeum.

S ha érdekli az olvasót, hány kiállított tárgy van a törté-nelemtudományi osztályon, me-gmondhatjuk: kerekken százezer. Ezek szemléletesen elevenítik fel a tartomány területén a paleo-lit-kor embereinek életmódját és harcát a létfenntartásért. Mintegy 80.000 éves becsülhető a kovából és obszidiánból ké-szült kezdetleges vadász-és-ágószerszámok, vagy háztartá-si tárgyak kora.

S a kecses vonalú agyagedé-nyek, a finoman kidolgozott kö-tárgyak mellett ott látható a neolitikus emlékek: egy két-éltű rézbalt, a legnagyobb az Európában eddig ismertek kö-zül. Két kisebb példány ta-lálható a lisszaboni, illetve a bécsi múzeumban. A legizgalmasabb gyűjtemény bronzkorszakbeli. Csaknem ezer bronztárgy látható, egyesek rendkívül ritka példányok. A múzeum birtokában van egy

halászszerző, amely egyedül-álló az országban.

A Margitta melletti Európa-szerte híres otományi ása-tók során feltárták egy l. e. első évezredbeli védőősnös erdő maradványait (egyike az Eu-rópában feltárt legnagyobb ilyen erődnök). Az ásatások nyomán az Er patak árterüle-tén egy falut is feltártak. Itt edényeket, megmunkált csont-szerszámokat, mintegy 10.000 darab kerámia eserepet, számos bronztárgyat, - nyílhegyeket, karpereceket, hajlítket, egy bo-rotvát, stb. - találtak. Vala-mennyit kiállították a múzeum-ban.

Rendkívül érdekes a nagy-váradi ásatások során feltárt dák hamvasztókemence. Ez a lelet egyedülálló a maga nemében.

Látványos tárgyak, amelyek jelentőségükben túllépik a tar-tomány kereteit, a népvándor-lásra vonatkoznak. Említésre méltó a két gót fibula, amely-ről külföldi szaklapok is ír-tak, nemkülönben a tartomány-ban feltárt avar és gepida sí-rok, amelyekben számos tár-gyat - csontfésűket, kardokat, metszett plaketteket, stb. ta-láltak. E leletek arról tanu-skodnak, hogy ezek a népek aránylag hosszú ideig tartó-zódtak a három Körös vidékén. Rendkívül érdekesek a szilágy-nagyfalusi sírhalmokban ta-lált tárgyak, amelyeket száv

lakosságnak tulajdonítanak.

Nagyon szép a hűbéri kor-szakbeli gyűjtemény is: finom-művi arany-, ezüst-, vagy ara-nyozott serlegek, szobrok, kö-zülük - a nagyváradi múzeum büszkesége - egy lovag tör-zsója, amelyet a szakemberek vé-lménye szerint a két híres szobrász testvér, a költővár-i Marlin és Gheorghe alkotott. Egész Európában összesen két szobor van, amelyet e két testvérnek tulajdonítanak: az egyik Prágában a sárkányölő Szent Györgyöt ábrázolja, a másik pedig a nagyváradi mú-zeeumban. A torzó sok külföldi szakember érdeklődését kelte-tette. A Back, az Oxfordi egye-tem kutatója például nemrég számos adatot és fényképet kért a múzeumtól.

Híres darab a carrarai márványból készült ké-sői barokk keresztelő medence, amely 1515-ből származik. A múzeum óragyűjteménye 30 arany- és ezüsttárból áll, eu-rópai ékszerészek remekművei. A múzeumnak mintegy 4000 ritka könyve is van, egyesek a XVII. század második feléből. Közülük van a híres Nagyvá-radi Biblia, a Verbóczy-Kódex és több más, XVII. századbeli könyv.

Nagyon érdekes a természet-tudományi osztály tojásokollek-ciója, amely a legnagyobb az országban és európai viszony-latban is a legjelentősebb kö-

zé tartozik. A gyűjtemény 16.000 példányból áll. A világ öt kontinensét benépesítő ma-darak tojásait üvegcsékbenyék-ben állították ki a legnagyobb-baktól, a 7-8 cm. hosszú strucctojástól az alig néhány milliméteres kolibri tojásig. A világnak ez a legkisebb ma-dara a dél-amerikai egyenlítői erdőben él.

Említésre méltó a harmadkor-ban élt őslények - barlangi medve, a mammut és más álla-tok - csontjainak gyűjtemé-nye. A város közelében végzett ásatások során megtalálták egy kardfokú tigris fogát. Hasonló, de sokkal kisebb példány ta-lálható a bukaresti Antipa Mu-zeeumban. A látogató érdeklő-déssel szemléli a szép nagy-ló-gyűjteményt is, ebből a leg-na-gyobbak mintegy 40 kilót nyom-nak.

A múzeum változatos gyű-jteményei nagy érdeklő-dést keltenek a hazai és kü-lföldi szakemberek körében. A nagyváradi múzeum kiter-jedt levelezést folytat magyar-orosz, csehszlovákiai, nyu-gat-németországi, angol, olasz-orosz, stb. múzeumokkal. Nagyszabású információ-, fény-kép- és dokumentumcsere-t is folytat.

A múzeum vezetője figye-lmünkre ajánlotta, hogy jövő-re látogassuk meg ismét a múzeumot, amikor be lesz ren-dezve az új, a jelenkori törté-nelmi osztály.

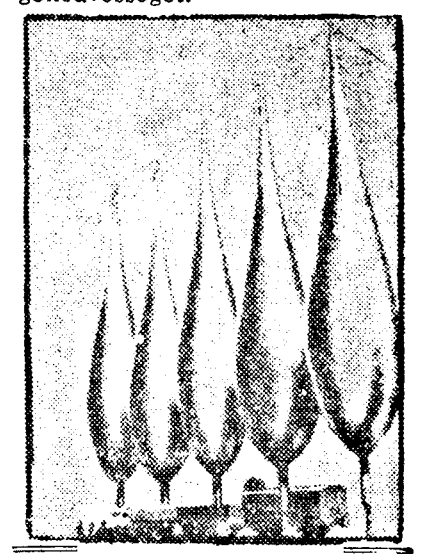
Emil Marinescu

KOMBINÁLT ULTRABOLYA ÉS INFRAVÖRÖS SUGÁRZÓK

Az emberi szervezetre nézve nemcsak az ultrabolya-sugár-zás fontos, hanem a napsugár-zás látható része is. A kor-szerű sugárzóeszközök ezért olyan sugárkeveréket állítanak elő, amely nagymértékben meg-közelíti a magas hegyvidéki napsugárzást. Az ultrabolya fényt kvarcözt, a látható fényt és az infravörös sugárzást pe-dig wolfram-spirál állítja elő. A sugárzók energiatárolására rendkívül csekély, alkalmazá-suk előnyös biológiai hatások-kal jár.

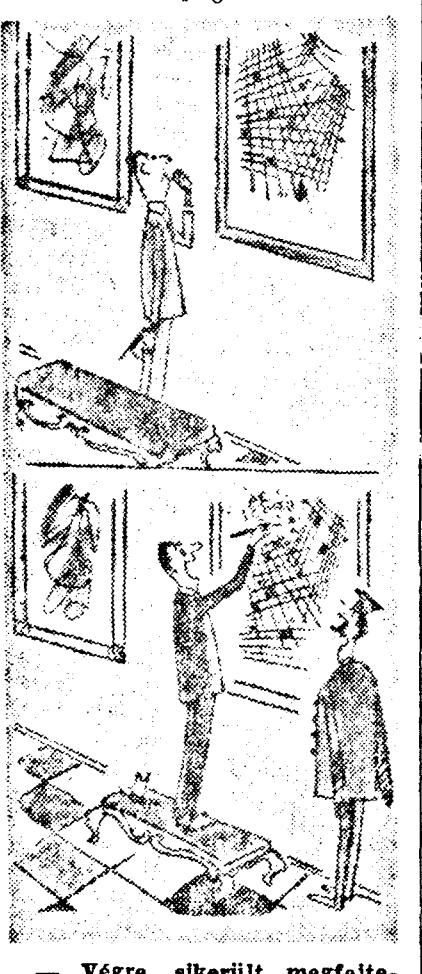
ELEKTRONSÖVES „FEL-ÜGYELŐK” AZ ÜVEGHAZBAN

Leningrádban felvezetés elek-tronsöves berendezést szer-készítettek, amely automatiku-san szabályozza a növények szá-mára a legmegfelelőbb körü-lmények. A felvezetés nedves-ségmérő értékelő egysége ösz-szetett egyenleteket old meg automatikusan, igen rövid idő alatt. Az általa szolgáltatott adatokat használja fel az irá-nyító egység, amely szabályo-zza az üvegház fűtését és leve-gőndvességét.

A korszerű, új formák a különböző tárolók építé-sében is érvényesülnek. Ké-pünk gabonaszilánkat ábrázol acélvázon kötelekkel és hu-zalokkal merevített plasz-tiklemezekből.

Absztrakt nyugati festészet

— Végre, sikerült megfej-te-nem!

HUMOR

Egy gazdag kereskedő meg-kérte egy szert Saphirt, a népszé-rri osztrák humoristát, hogy könyvét neki dedikálja. Az író a következő sorokat ír-ta be könyvébe: — Külsőnőzőn nekem száz forintot, és utána fejeitje el ö-rökre hű barátját, Saphirt.